

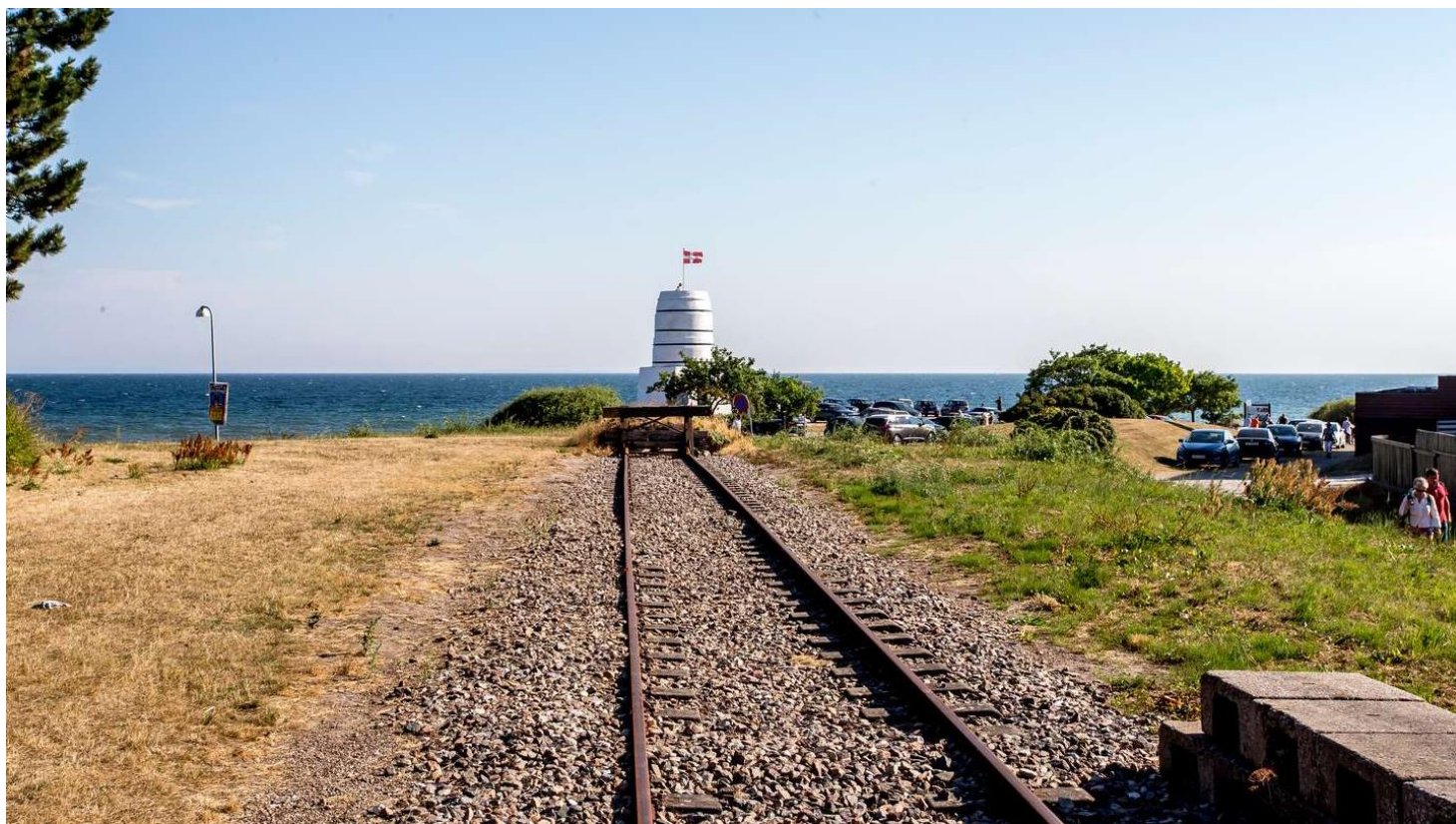
ØKONOMISK POLITIK 2022-2026

ØKONOMISK POLITIK

Den økonomiske politik angiver de overordnede pejlemærker for den økonomiske styring i Stevns Kommune

---

Indhold

Indledning	3
Drift.....	3
Overskud på den løbende drift	4
Balancekatalog og prioriteringsforslag.....	4
Forslag til udvidet service	5
Indarbejdede ændringer.....	5
Anlæg.....	5
Bevillinger.....	5
Finansiering	6
Leasing.....	6
Kassebeholdningens størrelse	6
Gældens størrelse og lånoptagelse	7
Befolkningsudvikling	7
Særlige budgetområder	7
Økonomiaftalen mellem KL og regeringen	8
Pris- og lønfremskrivning	8
Bevillingsniveau	8
Budgetproces for budget 2023	8
Høringsproces.....	8
Overordnet tidsplan for budgetopfølgninger i 2022	8
Bilag 1: Budgetproces og tidsplan budget 2023-2026	9
Bilag 2: Udvalgte nøgletal	11
Bilag 3: Rameaftaler i 2022	12

Indledning

Den økonomiske politik for Stevns Kommune angiver de grundlæggende pejlemærker for den økonomiske styring i kommunen. Den indeholder økonomiske fokuspunkter, som Kommunalbestyrelsen i Stevns Kommune lægger vægt på i den økonomiske styring.

Formålet med politikken er at sikre den kortsigtede og langsigtede planlægning af den ønskede udvikling i Stevns Kommune. Den økonomiske politik behandles hvert år i Økonomiudvalget forud for budgetlægningen og omfatter indeværende år og alle 4 år i kommende budgetperiode.

På baggrund af budgettet for 2022-2026 og trods en skattestigning på 1 procentpoint, står Stevns Kommune fortsat over for en væsentlig opgave med at fastholde og videreføre fokus på en langsigtet og robust balance mellem kommunens indtægter og udgifter. Ønsker og behov på anlægsområdet overstiger det langsigtede råderum, der kan skabes ved overskud på den strukturelle balance. Skattestigningen, som slår gradvis igennem indtil 2025, vil medvirke til at forbedre det økonomiske råderum, men der skal ses på udgiftsniveaulet for at skabe varig balance.

Der er i budget 2022-2025 afsat i alt 7,0 mio. kr. til at understøtte den økonomiske styring og den organisatoriske udvikling. Det er forventningen, at denne investering på sigt vil resultere i økonomiske gevinster, der mere end opvejer den foretagne investering.

Det budgetterede overskud på strukturel balance udgør i 2022 1,6 % af indtægterne. I 2023 er der tale om 0,4 %. Driftsudgifterne inklusive renter og afdrag lægger således beslag på 98-99 % af indtægterne i de kommende år og der er således ikke plads til yderligere udgiftsstigninger og kun i beskedent omfang økonomisk råderum til anlæg.

Likviditetsmæssigt står Stevns Kommune stadigvæk udmærket rustet, men det budgetterede kassetræk på 101,7 mio. kr. i 2022-25 gør det nødvendigt at skabe en bedre balance mellem indtægter og udgifter i de kommende år.

Drift

Den økonomiske politik skal overholdes, så tillægsbevillinger så vidt muligt undgås. I modsat fald skal der altid foreslås alternativ finansiering. Direktionen fremsætter forslag til modgående foranstaltninger; det sker, når det samlede overblik over den økonomiske situation kendes i forbindelse med budgetopfølgningerne. Dette sker ved forelæggelse af budgetopfølgninger, men også hvis der konstateres betydelige forventede merudgifter i løbet af året. Formålet med budgetopfølgninger er således at give fagudvalgene og økonomiudvalget overblik over den økonomiske udvikling og tage stilling til iværksættelse af modgående foranstaltninger ved merudgifter.

Vedrørende serviceudgifter inden for servicerammen overholder de enkelte fagudvalg deres budgetter. Eventuelle overskridelser på enkelte områder skal så vidt muligt finansieres inden for eget budget. Stevns Kommune skal ligeledes bestræbe sig på at overholde det budget for serviceudgifter inden for servicerammen, som indmeldes i forbindelse med budgetvedtagelse og i forbindelse med den faseopdelte budgettering under KL – Kommunernes Landsforening.

På overførselsområdet og serviceudgifter uden for servicerammen skal økonomien og ikke mindst de tilhørende aktiviteter og resultater følges tæt, eftersom udgifterne i hovedsagen er lovbundne og vanskeligt styrbare. I forbindelse med budgetopfølgningerne skal Økonomiudvalget tage stilling til, om der af hensyn til udviklingen i den samlede økonomi skal iværksettes kompenserende foranstaltninger. Udgangspunktet er, at eventuelle merudgifter skal holdes inden for den samlede økonomiske ramme.

Overskud på den løbende drift

Stevns Kommune har fortsat fokus på en sund økonomi. Det tilstræbes, at den strukturelle balance i både budgetåret og overslagsårene bør vise et overskud, som kan finansiere prioriterende anlægsinvesteringer, og som er robust overfor økonomiske konjunkturudsving. Den strukturelle balance er kommunens indtægter fra skatter og tilskud fratrukket nettodriftsudgifter og udgifter til renter og afdrag.

Det er et lovkrav, at resultatet af den ordinære drift (det vil sige indtægterne fratrukket drifts- og renteudgifter) skal udvise overskud i alle fire budgetår.

Balancekatalog og prioriteringsforslag

Udfordringerne i kommunens økonomiske situation nødvendiggør, at der udarbejdes balancekatalog og prioriteringsforslag, hvis formål er at skabe balance mellem kommunens udgifter og indtægter samt skabe råderum til omprioriteringer. I det vedtagne budget for 2022-2025 er der et forventet kassetræk på 28,9 mio. kr. i 2023, med et forudsat anlægsniveau på 36,0 mio. kr. netto.

Det er som led i budgetaftalen besluttet, at der skal igangsættes et overordnet økonomistyringsprojekt for perioden 2022-2025, med det formål at skabe en bedre og langsigtet balance mellem kommunens indtægter og udgifter. I løbet af perioden 2022 til 2024 skal budgetforudsætningerne på alle udvalgsområder analyseres og afdækkes, så der bliver skabt et bedre grundlag for at foretage de nødvendige (om)prioriteringer for de kommende år. I 2022 vil Børn, Unge og Læring samt Økonomiudvalget blive afdækket. De øvrige udvalgsområder afdækkes i 2023 og 2024.

Analyserne forventes at give mere gennemsigtighed i forhold til udgiftsniveauer, udvikling, prioriteringer mv. på de enkelte udvalgsområder – således at det skulle blive muligt at foretage bedre politiske prioriteringer i serviceniveauerne. Formålet er at skabe mere økonomisk råderum til forbedring af den overordnede økonomiske balance og/eller til at prioritere andre aktiviteter inden for enten drift eller anlæg.

Det er målsætningen, at projektet vil resultere i konkrete prioriteringsforslag, som skal indgå i den politiske budgetproces hen over sommer og efterår. Prioriteringsforslagene vil erstatte det balancekatalog, som der tidligere år er udarbejdet på udvalgsområderne Børn, Unge og Læring samt Økonomiudvalget.

På de tre øvrige udvalgsområder vil der blive udarbejdet balancekataloger i lighed med tidligere år. Direktionen laver oplæg til fordelingen af balanceforslag for de tre resterende udvalg, under hensyntagen til aktuelle og forventede udfordringer på de enkelte udvalgsområder. Forslagene forelægges sammen med budgetforslagene, der behandles i udvalgene i juni.

Centrene kan både af egen drift og efter input fra udvalgene også fremlægge balanceforslag og prioriteringsforslag, der omfatter serviceudgifter uden for servicerammen og forslag på overførselsområdet.

Effektiviseringsforslag kan fremlægges uafhængigt af budgetprocessen.

Det samlede budget, inklusive balancekatalog og prioriteringsforslag, behandles i fagudvalgene i juni og sendes til høring i høringsberettigede organisationer. MED-udvalg inddrages undervejs i processen.

Forslag til udvidet service

Hvis der fremsendes budgetønsker til udvidet serviceniveau / nye forslag, bør forslaget indeholde oplysninger om:

- Hvad er målsætningen med forslaget?
- Er der tale om varige midler, eller en tidsbegrænset periode?
- Evaluering af projektet og den opnåede effekt

Indarbejdede ændringer

De indarbejdede ændringer viser skøn for, hvad budgettet skal justeres med for at det er muligt at bevare et uændret serviceniveau i den kommunale service. Hvis der eksempelvis kommer flere børn, ældre, ledige eller mere plejekrævende borgere, kræver det tilførsel af ressourcer for at kunne opretholde samme serviceniveau som hidtil. De indarbejdede ændringer omfatter:

- Overførselsudgifter
- Demografi
- Ændringer inden for vedtaget serviceniveau

Mindre tekniske korrektioner til budgettet gennemføres administrativt i forbindelse med budgetprocessen og vil indgå som en del af de indarbejdede ændringer.

Anlæg

På anlægsområdet skal tillægsbevillinger ligeledes så vidt muligt undgås, men de kan bevilges, hvis der er tale om fremrykninger af aktiviteter fra overslagsårene eller uundgåelige merudgifter. Det skal fremgå, hvordan anlægsbevillingerne skal finansieres, for eksempel at andre bevilgede anlægsprojekter ikke igangsættes.

Stevns Kommune skal bestræbe sig på at overholde det vedtagne anlægsbudget, som også udgør kommunens anlægsramme i forhold til den indgåede økonomiaftale.

Der skal sikres midler til de ønskede anlægsinvesteringer. Den maksimale størrelse af anlægsinvesteringer fastsættes under hensyntagen til økonomiaftalen og den økonomiske situation i øvrigt. Der skal også tages hensyn til et realistisk ambitionsniveau for projekternes gennemførelse og til overførsler af anlægsmidler mellem årene. Anlægsopgaverne bør ses med et langsigtet perspektiv og et tværgående og helhedsorienteret fokus. Det betyder, at Kommunalbestyrelsen kan planlægge investeringer ud i overslagsårene og lave politisk bindende aftaler.

Forvaltningen anbefaler et årligt anlægsniveau på maksimalt 40 mio. kr. med det nuværende økonomiske udgangspunkt. På længere sigt skal overskuddet på strukturel balance kunne finansiere anlægsinvesteringerne.

Mindre anlægsprojekter søges så vidt muligt indarbejdet i relevante puljer for at skabe bedre overblik og sammenhæng i anlægsprojekterne.

Bevillinger

Ved eventuelt behov for tillægsbevillinger gives de som udgangspunkt i forbindelse med årets sidste budgetopfølgning.

Finansiering

Indtægterne fra skatter og tilskud beregnes på baggrund af udmeldinger fra Bolig- og Indenrigsministeriet, KL's tilskudsmodel samt egne skøn.

Ved egen beregning af forventet indkomstskat anvendes kommunens befolkningsprognose samt forventninger til udviklingen i indkomster, ledighed mv.

Der har været særlig stor usikkerhed i 2021 og 2022 i forhold til forventningerne til den økonomiske udvikling på grund af corona-virus og de afledte effekter heraf. I økonomiaftalen for 2022 er indregnet finansiering til flere på overførselsindkomster som følge af corona i både 2021 og 2022, men de ekstra midler skal tilbagebetales i 2021 og 2022, hvis udgifterne bliver mindre end forventet i økonomiaftalen. Det medfører en ekstra budgetusikkerhed i de kommende år, som der bør tages højde for i budgetlægningen og de økonomiske opfølgninger.

Ligeledes vil usikkerhed om befolkningsudviklingen også medføre øget usikkerhed om indtægterne fra skatter og tilskud i både budget 2023 og kommende år. Det ser pt. ud til, at befolkningstallet i 2021 stiger mere end forudsat i befolkningsprognosen for 2021. Det vil påvirke indtægtsgrundlaget positivt, men det er usikkert, om stigende folketal også vil medføre tilsvarende højere udgifter.

Skøn for tilskud og udligning i overslagsårene laves på baggrund af KL's tilskudsmodel. Det har dog vist sig vanskeligt at forudsige de fremtidige indtægter, hvilket også skyldes, at de økonomiske aftaler med regeringen kun er et-årige. Derudover ser det ud til at en indbygget forsigtighed i KL's prognosemodel, som tidligere år har medført, at skøn for skatter og tilskud har været for pessimistiske i forhold hvad de faktiske indtægter senere har vist sig at blive. Denne problemstilling vil der blive set på i forbindelse med økonomistyringsprojektet i 2022, med det formål at øge præcisionen i budgetterne for overslagsårene i den kommende budgetlægning.

Leasing

Der skal foretages en vurdering af, om anskaffelser af køretøjer og driftsmateriel kan finansieres via leasing. Leasing af større indkøb kan være et godt alternativ til at købe driftsmateriel i disse år, hvor den korte udlånsrente er omkring nul eller negativ, da der opnås en likviditetsmæssig fordel, når betalingerne for det indkøbte materiel fordeles ud over aktives levetid. Der er omvendt en risiko for, at renten på et senere tidspunkt kan stige og således gøre det dyre at lease end at købe.

Indgåelse af leasingaftaler for enkeltaktiver med en værdi på over 0,5 mio. kr. skal godkendes af Økonomiudvalget. Udgiften til leasingudgiften skal kunne indeholdes eller indarbejdes i driftsbudgettet.

Leasingfinansiering af anlæg (modsat køretøjer og driftsmateriel) opfattes som lån og skal dermed fragå kommunens låneramme (se definition i afsnit om gæld og lånoptagelse). Hvis der ikke er ledig kapacitet på kommunens låneramme, skal kommunen deponere et beløb, svarende til værdien af det leasede anlægsaktiv. Tilsvarende regler gælder for indgåelse af lejeaftaler.

Kassebeholdningens størrelse

Likviditet er et udtryk for kassebeholdningens størrelse. Stevns Kommunes kassebeholdning skal som minimum være tilstrækkelig til at dække de løbende betalinger og bære statslige indgreb og uforudsete begivenheder. Kassekreditreglen indebærer, at den gennemsnitlige likviditet for de sidste 365 dage ikke på noget tidspunkt må være under 0 - det vil sige, at kommunens likvide aktiver skal overstige kommunens kortfristede lån i form af kassekreditter m.m. Bolig- og indenrigsministeriet anbefaler en likviditet på minimum 3 % af de samlede bruttodrifts- og anlægsudgifter, hvilket svarer til

en likviditet på ca. 56 mio. kr. for Stevns Kommune. En likviditet på under 1.000 kr. pr. indbygger (svarende til ca. 23 mio. kr.) vurderes af Bolig- og Indenrigsministeriet at være kritisk lavt.

Den politisk fastsatte målsætning i Stevns Kommune er en gennemsnitlig minimumslikviditet på cirka 65 mio. kr. opgjort efter kassekreditreglen – det svarer til 2.800 kr. pr. indbygger. Formålet med dette er at sikre, at kommunen er solvent (betalingsdygtig) også ved ekstraordinære hændelser.

Udviklingen i likviditeten efter kassekreditreglen fremgår af bilag 2.

Gældens størrelse og lånoptagelse

Som udgangspunkt har kommunerne ikke direkte låneadgang til alle anlægsinvesteringer, men kun dem som der ifølge lånebekendtgørelsen er låneadgang til, herunder energibesparende foranstaltninger. Derudover kan der komme nye lånepuljer i forbindelse med de økonomiske aftaler med regeringen, som kommunerne kan søge til særlige anlægsinvesteringer.

Kommunens låneramme er kommunens tilladte låneadgang. Den er defineret og afgrænset i "Bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier".

Langfristet gæld er et begreb, der dækker over kommunens gældsætning på længere sigt. Stevns Kommunes langfristede gæld eksklusive gæld i ældreboliger udgør ca. 10.500 kr. pr. indbygger ultimo 2020. Gennemsnittet for alle kommuner i Danmark er 12.600 kr. pr. indbygger og kun cirka 20 kommuner havde ved udgangen af 2020 en lavere gæld pr. indbygger end Stevns Kommune.

Lån vedrørende ældreboliger betales af lejerne, hvorfor man typisk opgør den langfristede gæld eksklusive ældreboliglån.

Stevns Kommune skal vurdere behovet for lånoptagelse i forbindelse med budgetlægningen. Forvaltningen kan generelt ikke anbefale yderligere lånoptagelse (bortset fra det brugerfinansierede område), da kassebeholdningen fortsat er høj og en lav gæld øger frihedsgraden i de kommende år.

Befolkningsudvikling

Der udarbejdes en gang årligt ny befolkningsprognose, som er grundlaget for budgetlægningen. I budgetlægningen tages der højde for den demografiske udvikling på områderne dagtilbud, skole og ældreområdet, så budgetforslagene afspejler de økonomiske konsekvenser af den ændrede befolkningsudvikling.

Befolkningsprognosen viser, at antallet af erhvervsaktive forventes at falde over de kommende 10 år, mens antallet af 65-79-årige stiger. Antallet af over 80-årige forventes at stige med 75 pct. over de næste 10 år. Den forventede udvikling betyder, at kommunen på sigt får færre skatteydere og flere borgere uden for arbejdsmarkedet, hvilket har konsekvenser for kommunens økonomi.

Den forventede befolkningsudvikling fordelt på aldersgrupper kan ses i bilag 2.

Særlige budgetområder

På områderne "udsatte børn og unge" og "voksne handicappede" budgetteres på baggrund af kendte sager. Det vil sige, at budgetterne ikke uden uventet afgang af borgere og foranstaltninger kan rumme tilgang af nye sager. Der har tidligere år været afsat en bufferpulje til blandt andet imødegåelse af nye sager og foranstaltninger (herunder vintertjeneste) – men i forbindelse med budget 2022 er det politisk besluttet at fjerne denne pulje.

Økonomiaftalen mellem KL og regeringen

KL og regeringen forhandler hvert år en aftale om kommunernes økonomi. Aftalen fastlægger bl.a. rammer for serviceudgifterne, den kommunale skatteudskrivning og rammer for anlægsudgifterne. Disse rammer fastsættes for kommunerne under ét. Hvis kommunerne samlet set ikke overholder økonomiaftalens rammer, får det økonomiske konsekvenser for kommunerne via det betingede bloktilskud eller sanktioner. Stevns Kommune vil bidrage til at overholde økonomiaftalen, herunder også ved at overholde de vedtagne budgetter.

Pris- og lønfremskrivning

Budgettet fremskrives med KL's vejledende pris- og lønfremskrivningsprocenter.

Bevillingsniveau

De politiske udvalg kan omprioritere indeværende års driftsbudget inden for de enkelte politikområder. Hvis et udvalg ønsker at omprioritere på tværs af politikområder, skal det godkendes af Økonomiudvalget. Ændringer i anlægsbudgettet og eventuelle omprioriteringer mellem drift og anlæg skal godkendes af Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Budgetproces for budget 2023

Det er målsætningen at få skabt et overblik over budgetforslagene til budget 2023 så tidligt som muligt og inden sommerferien. Udvalgene behandler således kun budgetforslag på egne områder én gang, som skal være inden sommerferien, det vil sige på udvalgsmøderne i juni. Dermed kan der tidligt i august laves et samlet overblik over budget 2023, når resultatet af økonomiaftalen for 2023 og indtægterne fra skatter og tilskud kendes.

Til Økonomiudvalgets og Kommunalbestyrelsens 1. behandling af budgettet udarbejdes et administrativt budgetoplæg, som afspejler de rammer, der er beskrevet i denne økonomiske politik samt resultatet af den politiske behandling i fagudvalgene på juni-møderne.

Høringsproces

Materialet til fagudvalgenes behandling af budget 2023 i juni sendes i høring i brugerbestyrelser, ældre- og handicapråd m.fl. og MED-organisation inddrages. For materiale, der skal indgå i fagudvalgenes behandling i august, er høringsfristen 5. august. Høringsfristen er 12. august for forslag, der skal indgå i Økonomiudvalgets 1. behandling af budget 2023.

Overordnet tidsplan for budgetopfølgninger i 2022

Opmærksomhedspunkter budget 2022 – behandles i Økonomiudvalget i januar
Budgetopfølgning 1 pr. 28. februar – behandles i fagudvalg og Økonomiudvalget i maj
Budgetopfølgning 2 pr. 31. august – behandles i fagudvalg, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen i november

Bilag 1: Budgetproces og tidsplan budget 2023-2026

Overordnet tidsplan for budget 2023-2026

11. januar	Økonomiudvalget godkender den økonomiske politik, herunder tidsplan for budgetopfølgning 2022 og budgetproces 2023.
Februar	Fagudvalg beslutter mødedato, mødeform, tema, deltagerkreds mv. for dialogmøderne (Område-MED-udvalg med udvidet deltagerkreds) på baggrund af anbefaling fra centercheferne – det enkelte fagudvalg kan helt selv sætte rammerne for mødet og der kan således være stor forskel fra udvalg til udvalg.
Februar/marts	Økonomiudvalget beslutter dagsorden for budgetseminar i foråret
Marts	Fagudvalg drøfter budgettrammer, indhold og ønsker til budget 2023. Der åbnes op for, at man kan komme på banen med input og visioner for det kommende års budget fra politisk side.
Februar-april	Område-MED-udvalg inddrages i budgetarbejdet, herunder udarbejdelse af balanceforslag og beskrivelse af konsekvenserne
22. marts	Hoved Med afholder møde med Økonomiudvalget
Marts-april	Fagudvalg holder møder dialogmøder (Område-MED-udvalg med udvidet deltagerkreds), i henhold til fagudvalgets beslutning om deltagerkreds, tema mv. fra mødet i februar (kan afholdes forud for et ordinært udvalgsmøde)
April	½-dags budgetseminar for kommunalbestyrelsen, direktion og chefgruppe
April-maj	Fagudvalg og administration arbejder med forslag til budget 2023
7.-14. juni	Fagudvalg behandler budgetforslag for 2023 (budgetversion 1). Materialet til udvalgenes behandling danner baggrund for drøftelse i medorganisationen og høringer i skole- og daginstitutionsbestyrelser, ældreråd, handicapråd m.fl.
Medio juni	Økonomaftale med regeringen forventes at foreligge. KL afholder orienteringsmøder. Budgetmateriale sendes i høring i skolebestyrelser, daginstitutionsbestyrelser, ældre- og handicapråd m.fl. Der afholdes ½-dags temamøde for Kommunalbestyrelsen, direktion og chefgruppen, indeholdende: - orientering om økonomaftale for 2023 - præsentation af resultater fra råderumsanalysen - præsentation af budgetversion 1
5. august	Høringsfrist for høringssvar der skal indgå i fagudvalgenes behandling i august
August	Afholdelse af budgetseminar for kommunalbestyrelsen, direktion og chefgruppe
16.-17. aug.	Fagudvalg drøfter budget 2023 – status efter budgetseminar, lov- og cirkulære, høringssvar. De økonomiske konsekvenser af økonomaftalen og ændringer til budgettet samt høringssvar behandles i fagudvalgene (budgetversion 2).
12. august	Høringsfrist for høringssvar der skal indgå i ØU's 1. behandling af budget 2023
23. august	ØU 1. behandler budget 2023
1. september	KB 1. behandler budget 2023
19. september	Kl. 10 Sidste frist for ændringsforslag til budget 2023 fremsendes til administrationen.
27. september	ØU 2. behandler budget 2023
6. oktober	2. behandling af budget 2023 i KB

Politisk budgetproces

De politiske partier og grupper kan anmode administrationen om at få foretaget beregninger mv. i forbindelse med arbejdet med budget 2023.

Budgetversion 1

Udarbejdelse af budgetversion 1, som forelægges udvalgene i juni, tager udgangspunkt i basisbudget for 2023, som blev vedtaget i forbindelse med budgettet for 2022 (budgetoverslagsår 1).

Version 1 af budgettet er således basisbudgettet for 2023 samt ændringer på følgende områder:

1. Overførselsudgifterne
2. Inden for vedtaget serviceniveau
3. Demografiske ændringer
4. Lov- og cirkulære
5. Ud over vedtaget serviceniveau
6. Balanceforslag
7. Anlægsforslag
8. Afledte driftsudgifter vedrørende anlæg

Ændringer vedrørende nr. 1 til 3 synliggøres og indarbejdes i budgettet (under indarbejdede ændringer).

Ændringer vedrørende nr. 4 til 7 forelægges til politisk prioritering. Eventuelle ændringer vedrørende afledt drift behandles sammen med prioriteringer af anlægsprojekterne.

Budgetversion 2 – primo august

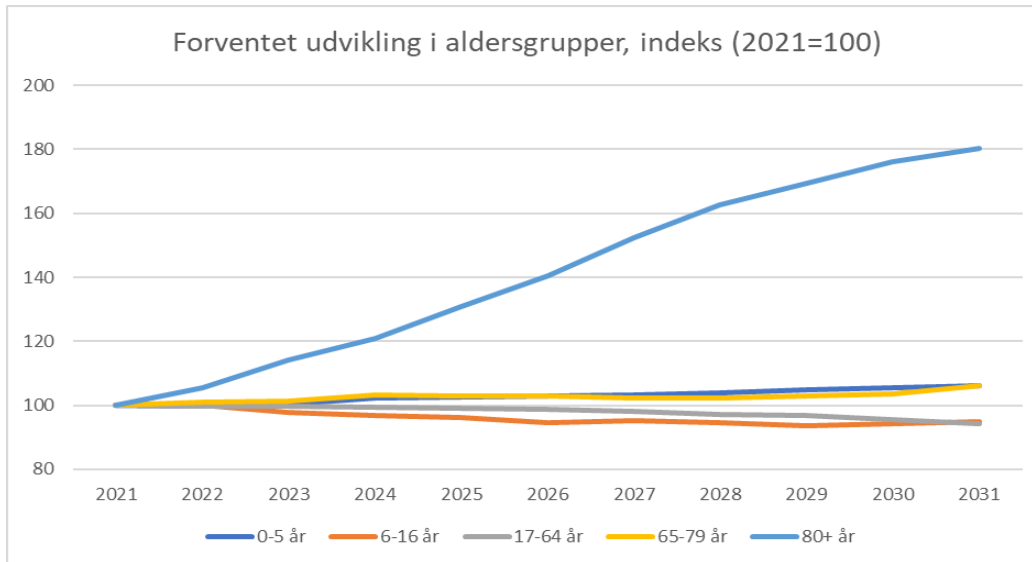
Tager udgangspunkt i budgetversion 1 og de budgetforslag, som blev behandlet på fagudvalgene i juni.

Derudover indgår følgende:

1. Indarbejdelse af økonomiaftalens konsekvenser
2. Nyt skøn for skatter og tilskud
3. Lov- og cirkulæreændringer som følge af ny økonomiaftale
4. Eventuelle større ændringer til budgettet, som det vurderes væsentligt at medtage
5. Høringssvar

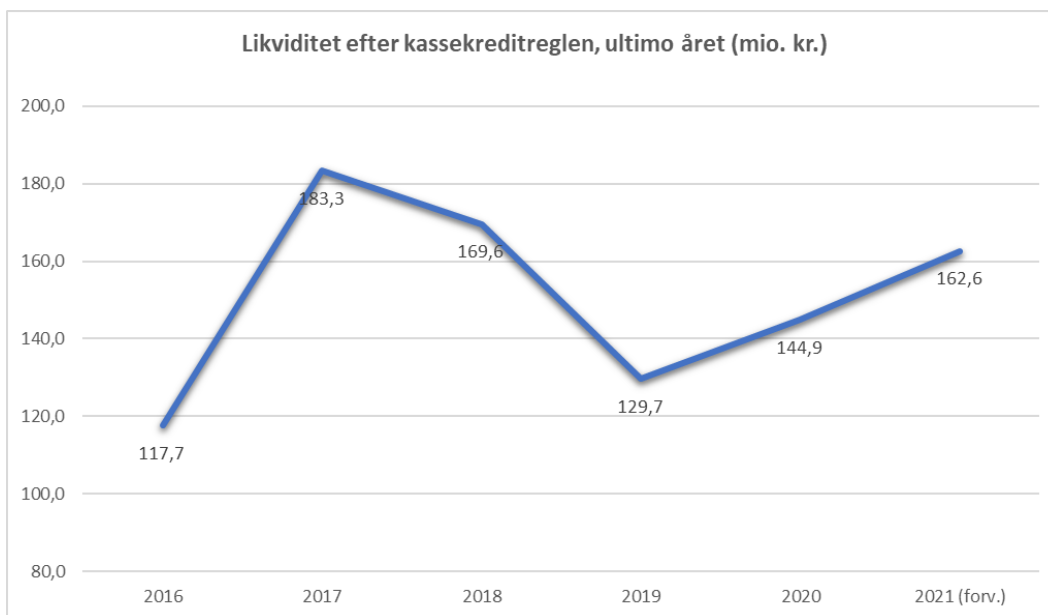
Bilag 2: Udvalgte nøgletal

Befolkningsudvikling

Note: Forventet udvikling på baggrund af befolkningsprognosen fra 2021

Likviditet

Note: 2021 er skøn

Bilag 3: Rammeaftaler i 2022

Principper for økonomistyring

Hovedprincippet for den økonomiske styring i Stevns Kommune er "Decentral ledelse – central styring". Det betyder at det decentrale niveau skal have så store frihedsgrader og beslutningskompetencer som muligt. Samtidig skal styringen tilrettelægges på en sådan måde, at den tværgående sammenhængskraft og koordinering sikres. Helt centralt er det også, at det skal kunne dokumenteres, hvad pengene bruges til.

Lønsumsstyring

I forlængelse af princippet "Decentral ledelse – central styring" anvendes lønsumsstyring.

Lønsumsstyringen betyder, at den enkelte institutions- og afdelingsleder tildeles "en pose penge", som lederen herefter kan disponere indenfor – forudsat at de politiske mål, lovgivningen, aftaler og overenskomsterne overholdes.

Lønsumsstyringen giver et større ansvar og tilhørende muligheder for lederne. Det er i princippet afdelingen og institutionen selv, som bærer risikoen ved et eventuelt underskud og tilsvarende høster fordelene ved et eventuelt overskud.

Rammeaftale

I forlængelse af lønsumsstyringen kan der indgås en rammeaftale mellem Kommunalbestyrelsen og afdelingerne/institutionerne i Stevns Kommune. Lederen på området kan disponere inden for og mellem de aktivitetsområder, der hører under rammeaftalen. Tilsvarende kan lederen disponere mellem løn og øvrige driftsudgifter inden for rammeaftalens budget, forudsat at de politiske mål, lovgivningen og aftaler bliver overholdt. Budgetrammerne godkendes i forbindelse med budgettet og justeres efter godkendte styringsprincipper på områderne.

Følgende områder er omfattet af rammeaftaler:

Økonomiudvalget	Dagtilbud for børn (fortsat):	Arbejdsmarked, Erhverv og Turisme
Tværgående funktioner:	- Klippinge Børnehus	Kultur:
- Forsikringer *	- Børnecentret Erikstrup	- Boesdal Kalkbrud
Administrationen	- Humlebie	- Stevns Fyr
	- Rødtjørnen	- Musikskolen
Social og Sundhed	- Rødvig Børnecenter	Biblioteksvæsen:
Sundhedsudgifter:	- Bulderbo	- Stevnsbibliotekerne
- Genoptræning	- Hotherdalen	Fritid:
- Tandplejen	Skoler og SFO:	- Stevnsbadet
Ældre og handicappede:	- Skole-IT **	- Stevnsbatterierne
- Integreret døgnpleje	- Strøbyskolen (skole og sfo) incl. Sol-	
- Madservice	strålen	Plan, Miljø og Teknik
	- St. Heddinge Skole (skole og sfo)	Fælles formål:
Børn, Unge og Læring	- Hotherskolen (skole og sfo)	- Tilsyn Rengøringskorps
Dagtilbud for børn:	- Stevns Dagskole (skole og sfo)	- Materielgården *
- Dagleje excl. lønrelaterede udgift. mv.	- Ungdomsskolen (skole og klub)	- Drift- og vedligeholdelsespuljen *
- Lærkehuset	- Ungdomsdagskolen	Natur og Miljø:
- Lodbjerggård Børnehus	Familiehus og sundhedspleje:	- Stevns Naturcenter
- Strøby Børnehave	- Sundhedsplejen **	

* Rammeaftaler med fuld overførselsadgang

** Skole-IT, Sundhedsplejen og lønsumsstyring i Børn & Læring (lederlønninger, Familiehus mv.) ses samlet i forhold til overførselsadgang

Overførselsadgang mellem årene

Det er besluttet, at der kan overføres max. 5 % i overskud og max. 2,5 % i underskud på områder med rammeaftaler og lønsumsstyring. Der kan dog i særlige tilfælde efter konkret vurdering overføres andre beløb. På enkelte områder er der fuld overførselsadgang.